

8SH-2

596

PËRMBYSJA

DRAMË

BARDHOK SULEJMANI

854/82

S

S 96

BARDHOK SULEJMANI

« PËRMBYSJA »

Dramë në 4 akte

~~42439~~

1988
BIBLIOTEKA E SHITËR
TIRANË

SHTËPIA BOTONJËSE -NAIM FRASHËRI-

DRAMËN UA KUSHTOJ CUCAVE MIRDITORE, QË, SI
SOKOLESHA TË VËRTETA, U ÇUEN KUNDRA ZA-
KONEVE PRAPANIKE.

AUTORI

PERSONAZHET:

- MARKA NOKA katundar.
MARA e shoqja
FRANI i biri, metalurg.
MARTINI i biri, metalurg.
LIZA e bija.
DAVA nusja e Franit.
NIKOLLI sekretari i organizatës bazë
të partisë në katund.
LEKA i ri në katund.
MARTA e re në katund.
PRENA e re në katund.
PJETËR JAKU shkesi.
GJOKË MUSTAKU dhandrri sipas zakonit.
SHKURTI, LLESHI katundarë të moshuem.
BARDHA, DILA katundare të moshueme.

Marrin pjesë të rinj e të reja, burra, gra.

Ngjarja zhvillohet diku në Mirditë në ditët tona.

«GJITHË PARTIA DHE VENDI DUHET
TË NGRIHEN NË KËMBË, TË DJEGIN
ME ZJARR E T'I KËPUTIN KOKËN
CILITDO QË MERR NËPËR KËMBË
LIGJIN E SHENJTË TË PARTISË PËR
MBROJTJEN E TË DREJTAVE TË
GRAVE DHE VAJZAVE».

ENVER

AKTI I PARË

Në një kodër zhvillohet mbledhja e organizatës së frontit në katund mbas Fjalimit të shokut Enver të 6 shkurtit. Marrin pjesë burra, gra, të rinj dhe të reja. Atmosferë gazmore, dy cuca kërcëjnë një valle, një i ri i shoqëron me çifteli.

SHKURTI — A vazhdojmë mbledhjen, o shokë? (Lëvizje, fillojnë të zejnë vendet)

PJETRI — Paj për qiell e për dhe ma mirë të vazhdojshim kështu tue kërcye e tue ba qejf, se sa me ato mbledhje.

MARTA — (Në një anë Lizës) Ti, o Lizë, duhet të flasësh sot.

LIZA — Po si të flas, moj Marta?

PRENA — Ma mirë se asnjherë.

LEKA — Vetëm gëzim na pruni kjo parti, or burra, se nga e kaluëmja s'trashëguem gja tjetër veç disa zakone të këqija.

MARKU — E pse flet ashtu, or Lekë Gjini, e ku po e len besën, trimninë e bujarinë, që i kemi pasun zakon brez mbas brezi.

LEKA — Mos u nxe, or Marka Noka, se ato që përmende ti do t'i ruejmë ndër shekuj.

SHKURTI — Rri një herë, or Marka Noka, se Leka foli kundra atyne zakoneve të damshme për të cilat folëm pak ma parë.

MARKU — Or Shkurt, zakoni zakon e ligji ligj. *(Të gjithë kanë zanë vend, vetëm Liza me të dy shoqet vazhdojnë bisedën më një anë.)*

MARTA — Ti mos u ul, folë oj Lizë, ti ke shka me thanë.

LIZA — Besa boll, oj Marta, po si të flas, a po e sheh tatën Mark?

NIKOLLI — *(Që e ka kuptue bisedën e tyne)* Folë, oj Liza e Marka Nokës, folë!

MARKU — *(Shikon rreptë nga e bija)* Kush more!

NIKOLLI — Mos u ul, oj Lizë!

LIZA — *(Tue u ulë ngadalë)* Jo, jo s'kam për të thanë gja. *(Shikon nga i jati)*

LLESHI — Me leje!

NIKOLLI — Po ti prit një herë, or Llesh Daka, ti fole një herë.

PJETRI — *(Me dinakëri)* Mos u ngut, or Llesh Daka, le të ndigjojmë edhe gratë tue kakarisë si pulat në kuvend të burrave. *(Disa qeshin, disa zemërohen)* U ka ardhë koha.

MARTA — *(Shumë e revoltueme)* Edhe unë jam dakord, se ne na ka ardhë koha. *(Ngrihet)*

NIKOLLI — Folë, oj Marta e Preng Lleshit, folë!

MARTA — Ndigjoni pra: Mue më kanë shitur me pare, (*reagim në popull*) ashtu siç shitet një lopë në pazar.

PJETRI — (*Nën za*) Po kësaj ç'i thonë, or Marka Noka?

MARKU — (*Nën za*) Turp për katundin tonë!

LEKA — Vazhdo, oj Martë, vazhdo!

MARTA — Nata e Shënarprenes për mue asht një natë e paharrueshme, një natë e zezë, se atë natë prindët bashkë me shkesin dhe mikun më çuen 50 mijë lekë, pazarllëku u zgjat shumë në mes të avullit të rakisë e tymit të duhanit. Kështu pra, unë Marta e Preng Lleshit, po e them këtu faqe të gjithëve se u shita për pesëdhjetë mijë lekë. Sa s'më ra pika. Thashë të mbytem... Por nuk u mbyta, se jetën time e shpëtoi partia... Rininë time e shpëtoi fjala e shokut Enver Hoxha. Ja ku po e them në këtë log të kuvendit se atë burrë nuk do ta marr, due të jem e lirë, due të mësoj që të bahem ma e vlefshme për familjen time, për katundin tonë, për partinë tonë. (*Duar-trokitje, urime, thirrje: «të lumtë, Marta» e tjera*)

PRENA — (*Nën za*) Lizë, ngrehu, se të erdhni radha.

LIZA — Jo, oj Prenë, nuk mundem.

MARKU — Mos i leni ato cuca të flasin ashtu, se na marruen katundin, or meca.

PJETRI — Nuk e kanë fajin cucat, or Marka Noka, por ata që i thërrasin në kuvend me burrat.

NIKOLLI — Simbas teje, or Pjetër Jaku, cucat mirditore duhet të shiten si berrat në pazar edhe tash e mbrapa.

PJETRI — Mos më fol kaq randë, or Nikoll Marku, paj edhe unë jam kundra zakoneve të vje-

tra, por ama të na përzihen cucat dhe gratë në kuvend të burrave, nuk e shof të drejtë, or ti.

PRENA — (Ngrihet) Edhe unë e prish fejesën ashtu si Marta. (Don të ulet)

LEKA — Oj Prenë, mos u ul, po na thuej edhe atë punën e «njeriut të bekuem».

PRENA — Po, unë i kërkova ndihmë Pjetër Jakut, si të afërmët tonë, që të më ndihmonte për këto që thashë...

PJETRI — (Çuditet) Mue!..

PRENA — Po, po, ty.

PJETRI — Paj pasha...

DILA — Ty të ndigjuem boll, or Pjetër Jaku, prit të flasin të tjerët.

PRENA — Siç thashë, i kërkova ndihmë Pjetrit që të më shpëtonte nga ajo fejesë e pavullnetshme, e ky më çoi ke Dom Zefi që të rrëfeshesha për mëkatet që fola. Dom Zefi, si Dom Zefi, me ato fjalë të urta e të buta u mundue të më bindte që unë t'i nënshtrohesha ligjeve të kanunit dhe porosive të tija, që për tanë jetën teme të bahesha robnesha e një njeriut që nuk e njifsha. Po e them në këtë kuvend të madh, që ta marrë vesh i madh e i vogël, se fejesën time e prish qysh sot.

MAKRU — (Ngrihet) Ndigjoni këtu, or meca: Unë po ju baj rixha që të mos përzihna në punët e fesë, por ma mirë të shikojmë hallet tona, për punë të Dom Zefit boll u fol edhe në fillim të mbledhjes, kot ta ngatërrojmë me këto. Simjet na duhet punë, bile punë e madhe, asht vjeti i parë i jetës kolektive, kemi hapun gjithë atë tokë të re, ajo do punë e jo llafe. Mandej ju e dini, bre burra, se partisë ja kemi dhanë fjalën që ta sigu-

rojmë bukën që këtë vjet, e fjala e dhanë duhet mbajtë.

LEKA — Sa për punën e Dom Zefit, s'jemi dakord ta lejmë, or Marka Noka.

MARKU — Ti, or Leka i Gjin Lekës, folë për veten tande ma mirë.

PJETRI — I kësaj mendje jam edhe unë, or burra, që Dom Zefin të mos e ngatërrojmë me këto llafe.

LEKA — Rri urtë, or Pjetër Jaku, se bash tek ai duhet kapë puna.

SHKURTI — Mana bash tek ai, ai dhe shokët e tij na lanë pa shkollë mue e ty, or Pjetër, e ju të tjerët, apo nuk asht kështu, or burra?

LEKA — Ajo dihet prej të gjithëve, o lalë Shkurti. E ç'na duhet neve prifti, kur kemi librin, gazetën, shkollën dhe vatrën e kulturës?

PJETRI — Si, or Lekë, ç'na duhet prifti!

LEKA — Ç'na duhet po, apo të duhet ty?

PJETRI — Jo, tybe!

LEKA — Po, tybe po, or Pjetër Jaku.

DILA — Kurse unë mendoj ndryshe: Dom Zefi qysh sot të shporret prej këndej.

BARDHA — Dhe kishën ta bajmë shtëpi kulture, ku të gazmojë rinia.

(Reagime të ndryshme, shumica aprovue)

PJETRI — More, për qiell!..

LEKA — Mbërthe kambët për tokë, or Pjetër Jaku, se tue u kapë me qiellin, po të rrëshqet toka nën kambë.

PJETRI — Po ti, or Lekë, mos ma fëlliq muhabetin.

LEKA — Po ti muhabetin e ke të fëlliqun qysh se po i del zot priftit.

PJETRI — Unë me i dalë zot priftit!

LEKA — Po, po, ti.

PJETRI — Mos folë ashtu, or Lekë, e çfarë lidhje kam unë me priftin xhanëm?

LEKA — Mendohu mirë, mendohu.

PJETRI — E po që të merret nëpër kambë puna e tij kot së koti, nuk e shof të drejtë.

SHKURTI — Kurse ato rrenat e tij herë shqip e herë latinisht i shef të drejta ti, or Pjetër.

NIKOLLI — Si thoni ju, or shokë, jeni të mendimit t'i japim fund punës së Dom Zefit, ashtu siç propozuen shoqet?

SHUMICA — Po...

NIKOLLI — Po ti, or Pjetër Jaku, si thue?

PJETRI — Po xhanëm, por unë them se grueja asht për me ndejtë në shtëpi e jo me ardhë e me nda gjyqe në kuvend të burrave. Paj edhe i moçmi e ka lanë një fjalë: «Flokëgjata, mendpakta».

MARTA — Tyt, na marsh të keqen! (*Revoltohen nga fjalët e Pjetër Jakut*)

NIKOLLI — (*Ngrihet i revoltuem*) Ti, or Pjetër Jaku, flet me gjuhën e priftit, me gjuhën e Dom Zefit. Pa pikë turpi çohesh e flet në atë mënyrë për gratë. Ato kërkojnë të drejtat e tyne, që mbrapambetja shekullore ua kish mohue, ato s'pranojnë të shiten ma e të mbahen si robnesha në shtëpi, e këto të drejta ua dha partia, ua dha fjala e shokut Enver.

Le t'ja bajmë pyetjen vetes, bre burra, a shitet fëmija, cuca?

SHKURTI — (*I prekun nga fjalët e Nikollit*) Po, or sekretar, unë e kam shitë sucën teme me

lekë, e i kam marrë mikut katërdhjetë mijë lekë për shej, po e shof se kam ba gabim, dhe këtu në këte kuvend po e jap fjalën se shejën mikut do t'ja kthej dhe cuca të marrë kë t'i dojë qejfi, ashtu siç thotë partia, or burra.

NIKOLLI — Të lumtë, or lalë Shkurti, ja ke ba bash si duhet. (*Shumica e përgëzojnë, reagime në popull*)

NJI E RE — (*Ngrihet e turpnueme*) Edhe unë due me ba si shoqet e mia, ta prish fejesën qysh sot. (*Ulet*)

MARKU — Hej mozomakeq, qysh na koritën këto cuca!

PJETRI — (*Markut*) S'asht kuvend për ne, or Marka Noka.

LLESHI — Më falni, or shokë, se due me folë edhe një herë.

NIKOLLI — Folë, or Llesh Daka, folë.

LLESHI — (*Ngrihet*) Me punën e grave kemi shumë gabime, por kemi qenë të pashkollë e të pashetitun, or ti, paj për qiell e për dhe, kur mendoj se si jam fejuë, bash më merr gazi.

DILA — Si, or Llesh i vocërr, në djep? (*Disa qeshin*)

LLESHI — Qeshni, qeshni, por gazi i madh asht ma vonë. Unë jam fejuë pa le, në bark të nanës. (*Të rinjtë qeshin*) Keni hak të qeshni ju rinia, por unë u fejova ashtu si ju thashë. Nana e eme dhe e grues, me nder me thanë, ishin shtatëzana, baba i emi i kish pasë thanë tet të grues teme: «Paj gratë i kemi shtatëzana, në rast se më lenë mec mue e cucë ty, a ma ke dhanë? Po, — i kish pasë thanë ai miku, po në qoftë se ndodh

e kundërta? — Ta kam dhanë» — i tha baba, dhe kështu u pinë kafet.

MARKU — Rri një herë, or Llesh, se ato janë punë të vjetra e s'kanë aq randësi, randësi ka toka, unë fola një herë, por s'ja vu kush veshin muhabetit tem.

NIKOLLI — Po, or Marka Noka, ne do ta sigurojmë bukën, bile me forcat tona, por ne sot e kishim fjalën gjetiu, ne kërkojmë mendimin tand, or Marka Noka.

MARKU — Unë nuk kam çfarë flas, folën të tjerët.

NIKOLLI — (*Me takt*) Po ti gjithmonë ke folë dhe e ke dhanë mendimin tand, e populli ta ka ndigjue, se ke folë kurdoherë mbarë.

MARKU — Mirë, or mirë, po flas. (*Ngrihet*) Shumëkush ndër ne i ka fejue cucat edhe mecat s'imbaz zakonit të parë. Kush e ka krye këte punë, ashtu të mbesin. (*Reagime mosaprovuuese*)

DISA — Nuk jemi dakord.

MARKU — Po ju pritni, bre burra, se nuk kam mbarue. Kurse me të tjerët të fillojmë zakonin e ri, ashtu siç thotë partia e kush ta thyejë ta dënojmë, or burra.

SHKURTI — Po për bijën tande çdo të na thuesh, or Marka Noka?

MARKU — Pse, more, ç'do të them unë, ajo këtu asht e le të flasë po të dojë. (*Shikon rreptë nga e bija*)

NIKOLLI — Hë, moj Lizë, ç'ke për të thanë?

LIZA — (*I merret goja*) Po... unë... unë... (*Marku vazhdon ta shikojë rreptë*) Jo, jo nuk kam gja për të thanë.

NJI E RE — Ti ke për të thanë shumë, por...

MARKU — Ti, oj cucë, folë për veten tande, ajo ka gojë vetë, asnjëri nuk e pengon. (*Me ash-përsi Lizës*) Ti, ke fjalë për të thanë?

LIZA — (*E ndrojtun*) Jo, jo, or tatë.

MARKU — Kështu pra.

PJETRI — More, allahile pse na keni thirrë sot në këte kuvend?

SHKURTI — Hala s'e paske marrë vesh ti, or Pjetër Jaku, paj shqip kena folë e vesh s'qenkemi marrë me ty. Ne sot folëm për gjana shumë të randësishme.

NIKOLLI — Po, shokë dhe shoqe, ne sot diskutuem për probleme të mëdhaja që ka katundi ynë, po e largojmë Dom Zefin si të tepërt dhe të panevojshëm për katundin tonë, po kështu të punojmë e të luftojmë së bashku për t'i dhanë nanës, grues, motrës vendin që i takon në familje e në shoqni.

Le të buçasë kanga dhe çiftelia, se me partinë tonë në krye ne do të shkojmë nga fitorja në fitore!

(*Ndigjohen tinguj çiftelie*)

(*Bie perdja*)

AKTI I DYTË

Të nesërmen në mëngjez në shtëpinë e Marka Nokës. Marku sa asht ngritë nga shtrati, pin duhan mendueshëm, një rreze dielli hyn nëpër dritare, në këtë kohë hyn Mara tanë gëzim.

MARA — Cucë... cucë... bardhë e kuq si molla!

MARKU — (*Prishaqef*) Paj cucë leu!

MARA — Po, po cucë.

MARKU — Nji turp iu shtue shtëpisë sonë, fisit tonë, nji turp ma shumë për katundin tonë.

MARA — (*Pak e ndruejtun*) Mos e thuej ate fjalë, por nji mbesë ma shumë për shtëpinë tonë, nji mik ma të mirë për fisin tonë, e nji krah pune ma shumë për kooperativën tonë, or plak. (*Pauzë*) Vene xhezmen plak, e lëshoi za fisit të vijnë e të pinë kafen për mbesën tonë.

MARKU — (*Randshëm*) Leni ato, se femna për turp lenë, prandaj deshta nip e jo mbesë, deshta nip që të bahesh si gjyshi i tij në këto troje.

MARA — (*Si me shaka*) Po pse të mos bahesh si gjyshja, por si gjyshi?

MARKU — (*Me inat*) Fjalë nuk due, futu

në odën tuej se m'u mbushën veshët, nuk mund t'ju ndigjoj ma.

MARA — Do të flas.

MARKU — Mjaftë pra, práj! (*Me za pyetës dhe me ironi*) Aaa? Edhe ti don me folë, se pak kanë folë të tjerat, e po folë, folë pra, folë se ju ka ardhë dita.

MARA — Po unë do të flas për veten teme.

MARKU — (*Me sarkazëm*) Mos don të thuesh se nuk më don, se do të më lajsh e të marrish një tjetër.

MARA — Prite zot, si do të laj ty mbas katërdhjetë vjet martesë?! Shka je ka flet, plak, nuk po e marr vesh se ku e ke hallin. Gëzohu edhe ti për mbesën, do të të bajë hyzmet kur të rritet.

MARKU — Nuk e due hyzmetin e saj.

MARA — Mos hyn në gjynah plak, asht fosnje, mandej sonte vijnë edhe mecat prej uzine, fëmija e parë e djalit tonë të parë.

MARKU — (*Ngrihet, hedh një xhup krahëve, nisat të dalë*) Deshta nip... Deshta nip... Po, po, po, një turp iu shtue shtëpisë sonë, fisit tonë, katundit tonë. (*Del i mërzitun*)

LIZA — (*Tue hy*) Ç'pati tata, oj nanë?

MARA — (*Tue shikue nga Marku që doli*) As unë nuk e di.

LIZA — (*Mendohet*) Ehe... Ishte në mbledhje dje dhe atje u fol për ne, nana Marë, për ty, për mue, për ate që lindi sot.

MARA — Ashtu!..

LIZA — Po, nana Marë, dje u fol për ne, dje u fol ashtu siç duhet folë, oj nanë.

MARA — Po kush foli, moj bijë?

LIZA — Partia, nanë, partia.

1988
BIBLIOTEKA E SHKOLLËS
G. HODOLIC

MARA — Partia?!

LIZA — Po, nana Marë, ajo që u dha dritë këtyne bjeshkëve.

MARA — I qofshim falë, moj bijë, asaj partie që na i paska qa hallet tona. (*Hynë Dila dhe Bardha*)

DILA — Mirëse ju gjejmë, dhe cuca me jetë të gjatë!

MARA — Mirëse erdhët! (*Falen me radhë. Liza del në dhomën tjetër*)

BARDHA — E si je, moj Marë, u bane gjy-she, e lumja ti që ja arrite kësaj dite!

MARA — Besa, moj motra, fëmija e fëmijës qenka ma e dashtun se fëmija e barkut.

DILA — Mana po, oj Marë.

BARDHA — Ti, oj Marë, nuk erdhe dje në kuvend.

MARA — Nuk mujta, por më thanë.

DILA — Eh, moj Marë, dje u ba kuvendi si duhet ba.

BARDHA — Mana mjaft patëm durue, shët këtu e shët atje. Të na rrojë sa malet kjo parti, që mendoi edhe për ne. Mandej, moj motra, për këte ditë u vranë shoqet tona Mrike Loku, Shkurte Cara, Marte dhe Prena Tarazhi.

DILA — Ashtu siç kanë pa thanë ato, u ba sot.

MARA — Njashtu si thoni ju asht, por ama grueja ka vendin e vet dhe burri të vetin, mandej grueja grue e burri burr, moj motra.

BARDHA — Hiku ai vakt, moj Marë. S'të len kush me i thye ligjet e partisë. Partia ka nxjerrë ligje edhe për ne gratë, por jo si ato të parat të fesë e të kanunit.

MARA — Oj Lizë!

LIZA — *(Nga dhoma tjetër)* Urdhëno, oj Nanë!

MARA — Na i bane kafet gati?

LIZA — *(Del në derë)* Kafja gati asht, kur të doni ejani. A t'jua bie këtu?

DILA — Jo jo, po vijnë atje, shofim edhe gjergjeneshen e bajmë muhabet opet.

MARA — Mirë, ku të doni. *(Ngrihen dhe hyjnë në dhomën tjetër. Pauzë e shkurtër. Hyn Liza. Shikon nga të gjitha anët dhe nga xhepi i mbrendshëm nxjerr një letër që e lexon me za).*

LIZA — *(Lexon)* «E dashtuna Lizë! Si qëndron puna që ti nuk fole dje në mbledhje? Apo u trembe nga forca e zakonit, nga fjalët e tyt eti. Apo nuk më don ma, e don ta marrësh atë burrin plak me të cilin të ka fejue baba? Unë gjithnji të due, o Lizë...» *(Liza çon kokën, pshe-rëtin...)* Po edhe unë të due, o Lekë, po si të ngrihesha, tata Marku nuk asht skjarue hala... Vështirë e kam. *(Hyjnë Nikolli dhe Leka)*

NIKOLLI — Mirëse ju gjejmë, Lizë!

LIZA — *(Tronditet pak, por edhe gëzohet)* Mirë se na erdhët, urdhëno e rrini.

NIKOLLI — Jemi pa nge. Po ku qenka Marku, deshtëm të bisedojmë.

LIZA — Tash sa doli, nuk na tha se ku do të shkonte.

LEKA — Ti, o Lizë, duhet të flitshe dje në mbledhje, ta thojshë fjalën si shoqet.

LIZA — E po si të ngrihesha, more Lekë? E patë tatën Mark?

NIKOLLI — E pamë, e pamë, por duhet trimni dhe vendosmëni revolucionare në këtë luftë që po zhvillohet sot tek ne, o Lizë.

LIZA — Shoku sekretar i organizatës bazë, unë edhe përkrahje kam pak.

NIKOLLI — Përkrahje ke mjaft, ke partinë, ke shokët dhe shoqet e tua, ke mbarë malësinë, mandej edhe Marku nuk asht i keq.

LIZA — I keq, jo. Mjaft i mirë e boll i ashpër asht; m'i ka ba betë: — po bane e fole, ta përdredh kryet, — dhe më ka urdhënue të them: — Atë-burrë që më ka dhanë baba e due dhe do ta marr me vullnet.

NIKOLLI — Duhet punë me te, do ta bindim. Bindja e tij do të na ndihmojë shumë për të tjerët.

LIZA — Ai të bindet?! E pamundun.

LEKA — Si s'do të bindet, po ate e bind fjala e partisë oj Lizë. (*Nikollit*) Shoku sekretar, unë mendoj që dashuninë teme me Lizën t'ja themi troç Martinit.

NIKOLLI — I atij mendimi jam Lekë, (*Lizës*) po dalim ne, ishalla e takojmë Markun nga zyrrat e kooperativës. (*I japin dorën Lizës dhe dalin*)

LEKA — (*Tue i dhanë dorën*) Lizë, rueju se po të rrëmben Gjokë Mustaku.

LIZA — Gjokë Mustaku më marrtë të kegen. (*Leka del*) Po po, do të flas, do të them të vërtetën, e due dhe pikë, (*shikon oxhakun*) Oh, si të flas, tata Mark ma përdredh kryet... (*Çon sytë dhe shef rastësisht fotografinë e shokut Enver, që asht e vendosun në mur dhe i kujtohen fjalët e tij për të drejtat e grues dhe për mbrojtjen e dinjitetit të saj*).

Jo, sa të kemi ligjin e partisë nuk mund të na prekë njeri me dorë. (*Kujton me zë*)

«GJITHË PARTIA DHE VENDI DUHET TË
NGRIHEN NË KËMBË, TË DJEGIN ME ZJARR
E T'I KËPUTIN KOKËN CILITDO QË MERR
NËPËR KËMBË LIGJIN E SHENJTË TË PARTISË
PËR MBROJTJEN E TË DREJTAVE TË GRAVE
DHE VAJZAVE».

(*Frani ka hy dhe ka ndigjue gjysmën e citatit*)

FRANI — Mirëse ju gjej, motër!

LIZA — (*E gëzueme*) Ti, Fran. Mirëse na er-
dhe, na mori malli, na je ba edhe babë. Fran, ka
le një cucë, sa e mirë, të ka ngja ty krejt. (*E kap
për krahu Franin që do të ulet*) Hajde e shikoje
cucën tande.

FRANI — (*Pak qefaprishas*) Po prit një herë,
moj motër.

LIZA — Hajde, hajde, Dava të ka pritë ma
shumë se asnjherë tjetër.

FRANI — Po këtu keni qenë ju, moj motër.

LIZA — Ne po, po jo ti, ajo për ty ka ardhë
këtu. Por hajde e shikoje Davën dhe cucën tande.

FRANI — E si flet ashtu, moj motër! Asht
marre me hy burri e me e pa gruen kur asht në
gjergjem.

LIZA — (*I vjen keq*) Hala ti kështu, apo të
vjen keq që nuk lindi mec, deshte mec e jo cucë.

FRANI — Nuk asht ashtu, o Lizë.

LIZA — Po atëhere?

FRANI — Prit, moj Lizë, prit, prit. Zakonet
do t'i zhdukim avash-avash.

LIZA — Unë them t'i përmbysim të gjitha
përnjherë.

FRANI — Ndigjo këtu, motër: Sa të kemi
pleqtë gjallë, nuk do t'ua prishim qejfin.

LIZA — Mue m'u ba zemra mal kur të pashë, thashë se do të më ndihmojshe. Fran, unë kërkoj ndihmën tande.

FRANI — Çfarë ndihme kërkon nga unë?

LIZA — Si çfarë ndihme?! Ke ndigjue ti se ç'po ngjet tek ne? Shoqet e mia i prishën fejesat.

FRANI — A, për këtë mos më bjer në qafë. Me babën nuk mund të prishem, mandej mendohu mirë, nuk je keq ke ai... pak i vjetër asht, por...

LIZA — *(I pret fjalën)* Ti Fran kështu! Falemnderës! *(Niset me dalë. Hyn Martini shumë i gëzueshëm)*

MARTINI — Po ku je, moj e bija e Nokajve, moj e motra e metalurgëve. *(Me ironi)* Na e kishe nderue këtë shteg.

LIZA — Pse?

MARTINI — Si pse? Pse s'fole dje në mbledhje që ta merrte vesh tanë malësia se e bija e Nokajve, e motra e metalurgëve e tha fjalën e vet.

LIZA — *(E gëzuese)* Si, si?

MARTINI — Apo don të marrësh atë mustakoshin për burrë?

LIZA — Martin, të keqen motra, mos u tall me mue.

MARTINI — Besa, unë e kam përnjimend.

LIZA — Ti a nuk e njef tatën, bre vëlla. Ti, po deshe, motrën ke vakt me e ndihmue. *(Frani del)*

MARTINI — Takova Nikollin dhe Lekën dhe m'i thanë të gjitha. *(Liza turpënohet)* Edhe unë jam dakord.

LIZA — Martin... *(Ull kokën)*

MARTINI — Ti ke hak, motër.

LIZA — (*Don të flasë, por nuk mundet*)
Martin...

MARTINI — Me babën e kemi pak të vështirë,
por edhe ai tash e kupton. (*Martini e kupton se
ajo turpënohet para tij*) Lizë, edhe unë e lashë të
fejuemen.

LIZA — (*Çon kokën*) Edhe ti?

MARTINI — Po, motër.

LIZA — Sa mirë!

MARTINI — Pse?!

LIZA — Nuk qenkam vetëm.

MARTINI — Nuk jemi vetëm, me ne janë me
qindra të rinj dhe të reja në malësi, që po luftojnë
kundra këtyne zakoneve të këqija dhe të turpshme
për malet tona.

LIZA — Po mirë, a ja ke vu kujt syun, o
Martin?

MARTINI — Po, edhe për atë kam mendue.

LIZA — Cilës, apo e ke sekret?

MARTINI — Çfarë sekreti, një mësuesje atje
në shkollë.

LIZA — Mësuese?!

MARTINI — Po, po mësuese.

LIZA — I lumi ti!

MARTINI — Edhe ti ke ditë me e zgjedhë atë
Lekën e Gjini Lekës.

LIZA — (*Turpënohet dhe ul kokën*) E due, o
Martin.

MARTINI — Edhe unë e due atë timen. Po
harrova të pyes si jeni këndeje nga shtëpia: nana,
baba, Dava si janë?

LIZA — Dava ka lindë cucë.

MARTINI — Si?!

LIZA — Po, po, Dava lindi cucë.

MARTINI — Po hajde ta shikojmë. (*Hyjnë në odën tjetër. Nga dera e jashtme hyjnë në dhomë Marku dhe Frani tue bisedue*)

MARKU — Kështu pra, more bir, cucën t'ja japim mikut sa ma parë, për çdo gja.

FRANI — Mirë, more babë, mirë.

MARKU — Unë them të mos bahena të parët bidat në malësi, mandej shtëpisë së Mustakajve nuk i ndalet kollaj cuca. Ka qenë shtëpi e fortë në kanun.

FRANI — More, si shtëpi e fortë s'ka ç'me na ba, or babë.

MARKU — Jo, mor jo, por shtëpia jonë do të merret nëpër gojë për punë grashë e cucash, që s'na i ka pasë zakon kurrë dera e jonë.

FRANI — Mirë, mirë, po ja japim, s'po ta prishim tash në pleqni, or babë.

MARKU — Hej të pastë baba, të pastë. Po ç'kemi nga ajo uzinë, a po shkrini ndopak madem, more bir?

FRANI — Bakër po japim përditë mbi planin, or babë.

MARKU — Ju lumshin krahët or meca, baj çudi se si e batë Mirditën. (*Andej nga dolën vijnë Martini dhe Liza*)

MARTINI — Si je, or babë? (*I jep dorën*)

MARKU — Paçim, a je si je, or Martin.

MARTINI — Babë, shokët më thanë se ti nuk kishe folë mirë dje në mbledhje.

MARKU — Ulu një herë, o Martin, sa shpejt të paskan fëshllje në vesh.

MARTINI — Nuk më ka fëshllje njeri në vesh, po, or babë, fisi jonë nuk asht turpnue asnjherë, kurdoherë ne kemi qenë të parët që i jemi përgjegjun thirrjes së partisë, kurse...

MARKU — (*I pret fjalën*) Kurse ate që s'duhet ba s'e baj, këte ta dish ti e kushdo tjetër, nuk koritem unë i pari në malësi.

MARTINI — Po çfarë korie, mor babë?

MARKU — E po ti si thue, ta prishim të parët kanunin? E pamundun, këto male kanë kanunin e Lekë Dukagjinit.

MARTINI — Unë them ta përmbysim kanunin e vjetër, se kemi ligjet e pushtetit popullor, që na mbrojnë të gjithë ne, o babë.

MARKU — Unë baj çudi me ju, mor meca, në vend që të vini e të na ndihmoni në punët e kooperativës që të shtojmë pasuninë dhe bagëtinë, vini e na ngatërroni me këto llafe të kota.

MARTINI — Ndhimue ju kemi, more babë, në të mbjellat dhe në të korrat, mos e harro.

MARKU — More, na keni ndihmue, por këto që thue ti nuk prishin punë?

MARTINI — Ah, more babë.

MARKU — Baba kështu mendon.

MARTINI — Ti, or babë, a e don partinë?

MARKU — Si or nuk e due, pse e thue atë fjalë? Partia na i pruni gjithë këto të mira ke dera, kjo na i hapi sytë, kjo na bani sot njerëz në Mirditë.

MARTINI — E pra, partia thotë...

MARKU — (*I pret fjalën*) Thotë të punojmë mirë, të jemi të gatshëm për të mbrojtun atdheun dhe të jemi të fortë për të ndërtue atë socializmin që thoni ju.

MARTINI — Këtu e kam fjalën edhe unë, or babë, në socializëm nuk mund të shkojmë me këto zakone të vjetra dhe besime të kota, socializmi don zakone të reja, ligje të reja.

MARKU — Kadalë e kadalë të gjitha po i bajmë të reja, vetëm unë e ajo plakë. (*Hyn Mara*) Nuk mund të bahena të rinj, more bir.

MARTINI — Të bajmë mendjen e re, zemrën e re.

MARA — Po ç'ke, more plak, që po u bie në qafë këtyne mecave?

MARKU — Ti pusho!

MARTINI — Mos u nxe, babë.

MARKU — Nuk kam si s'nxehem.

MARTINI — Ndigjo këtu, or babë; ma mirë herët sesa vonë po ta them një fjalë.

MARKU — Çfarë do të thuesh?

MARTINI — Unë, Liza dhe Frani kemi vendosun t'ja kthejmë shejën Gjokë Mustakut.

FRANI — Martin, ti folë për vete.

MARTINI — Ti prit njëherë.

MARKU — Si?!

MARTINI — Kjo asht një fejesë që duhet prishë si po prishen të tjerat, o babë.

MARKU — Cili je ti, që po flet kështu?

MARTINI — Jam yt bir, Martini.

MARKU — (*Si i topitun*) Ti, im bir, jo, im bir nuk flet kështu.

MARTINI — Kështu flasin të gjithë sot, or babë.

MARKU — Ti flet përçart.

FRANI — Martin, mendohu mirë se shka po flet.

MARTINI — Unë kam mendue shumë mirë; por ti po mendon shumë shkurt.

FRANI — Përkundrazi.

MARTINI — Më vjen keq, që je metalurg dhe ke mendime të tilla.

LIZA — Po unë, or tatë...

MARKU — (*I pret fjalën*) Pusho moj shtrigë e dreqit, do me shkue mbas cucave të këqija, ti nuk shkon në atë udhë, ti do të marrësh atë burr që të ka dhanë baba.

MARTINI — Kurse unë mendoj që kjo të marrë atë që don vetë.

MARKU — More, a jeni në vete, a mendoni se Gjokë Mustaku ju qet fare shtatë e më shtatëdhjetë?

MARTINI — Nuk na tremb pushka e tij, ne jemi ma të fortë.

MARKU — Ti kaq din e kaq flet.

FRANI — Martin, po e randon shumë babën.

MARTINI — (*Franit*) Ti flet badihava, flet kot.

FRANI — Nuk asht ashtu, edhe unë jam kundra atyne zakoneve të vjetra, por s'do t'i zhdukim të gjitha përnjheri, të mendojmë ma thellë.

MARTINI — Nuk rrihet gjithmonë me kapërcyell, o Fran, burri vendos. I gjithë populli asht ngritun më kambë në luftë kundra këtyne zakoneve të vjetra. Mandej, na jena edhe metalurgë, e nuk mund të heshtim para këtyne fakteve.

MARA — (*Me butësi*) Mos u zini, more meca. Ti Martin folë ma pak, je ma i ri e duhet t'ja mbash hatrin Franit.

MARTINI — E po si t'ja mbaj hatrin, moj

nanë, si mund të pajtohem unë me këto? Liza e jonë asht për një burrë ma të mirë se Gjokë Mustaku.

MARA — Po ç'më ba, more bir, kështu e sollti fati.

MARTINI — Nuk asht punë fati, moj nanë, por çeshtje e zakonit të vjetër.

MARKU — (*Martini*) Për këte punë ty s'të pyet njeri, je hala i ri, mjaft me ato dokrra, se na i mbushe veshët, dashke të na japësh mend. Fran, a po vjen e t'i shofim ata qe, se nesër do t'i zajmë herët. (*Marku dhe Frani nisin me dalë*)

MARTINI — Ti, Fran, ndalu një herë.

FRANI — E shka do?

MARTINI — E pse flet ashtu?

FRANI — E po si të flas?

MARTINI — E si kemi vendosun atje në mbledhjen e organizatës profesionale për këto çeshtje?

FRANI — Ato nuk më takojnë mue, unë nuk kam cucë për t'i prish fejesën, Lizën e ka fejue baba, e nuk duhet t'i përzihena në këte punë.

MARTINI — Të thashë se ti mendon shumë shkurt.

FRANI — E ti mendon gjatë. (*Del*).

MARTINI — Fran, Fran! Sa ngushtë i shef gjanat. (*Lizës*) Motër, mos u ban merak, ne do të fitojmë, se me ne asht e drejta dhe se kështu ka thanë partia.

(*Bie perdja*)

AKTI I TRETË

Në arën e kooperativës. Asht koha e mbledhjes së bereqetit. Nën hijen e një lisi ka disa materiale, rrobe dhe enë me ujë. Kjo hije shërben për pushim. Atmosferë pune, gjallni. Nga larg ndigjohet një fyell dhe një kumonë bagëtishë. Në të djathtë asht udha kryesore. Nga e majta sa ka ardhë Marka Noka dhe po pi ujë në një katurve që asht në hije. Në këtë kohë hyjnë në skenë Pjetër Jaku dhe Gjokë Mustaku.

PJETRI — (Nga udha) Tunjatjeta, or Marka Noka!

MARKU — (Kthen kokën dhe i shikon) Tunjatjeta juej, hajde, or Gjokë Mustaku.

PJETRI — Kam frikë se po të lamë pa punë, more Mark.

MARKU — Hajdeni, more, hajdeni.

GJOKA — A kemi pse të vijmë, or Mark Noka.

MARKU — Posi jo, more, Marka Noka asht ai që ka qenë, or burra.

PJETRI — (Lehtë) Shkojmë, or Gjokë. (Markut) A e ke të fortë syun, he burrë.

GJOKA — Zemra s'më ka vojtë në vend hala, or Pjetër.

PJETRI — Mos u tut, he burrë, ke ditë ke me vu para ti.

GJOKA — Kur të kujtoj ty, zemra më ngrohet. (Shkojnë i japin dorën, ulen)

MARKU — Bujrëm nga një duhan!

PJETRI — (Tue marrë kutinë e duhanit) Paj të kam thanë, or Gjokë Mustaku, se Marka Noka asht burrë zakoni, burrë malësie, që s'i korit këto male e që s'e ban fjalën dy, dhe mos harro se në shtëpinë e tij këndon gjeli e jo pula, or ti.

GJOKA — Kësi burrash nderojnë malësinë, or Pjetër Jaku.

MARKU — Burri për fjalë lidhet e brina s'ka, unë aty ku pështyj nuk lëpij ma.

GJOKA — Të lumtë, fjalë burrash ke folë.

PJETRI — Marku gjithmonë fjalë burrash ka thanë. qejfin ma ke ba, atë ditë në kuvend or Mark.

MARKU — Ndryshuen kohët, or burra.

PJETRI — Ndryshuen edhe njerëzit, or Mark.

GJOKA — Jo të gjithë, or Pjetër, malësia ka hala burra me namuz, që e dinë se ç'asht fjala dhe burria.

MARKU — Mue ma ka qejfi që brezi jonë t'i ruej do sheje të vogla edhe ndonji ditë, por jam çuditë me do shokë të mi, pleq me thinja, që folën kundra zakoneve të të parëve, e kërkuen bashkë me ata të rinisë me e ba kishën shtëpi kulture a si i thonë, or Pjetër.

PJETRI — Po, po shtëpi kulture i thonë.

GJOKA — Çfarë flet kështu, bre Mark?

MARKU — Mos e pyet fare, pale kur u çuen

ato cucat e na koritën të gjithë ne e thanë në mes të kuvendit: «nuk e marr atë burrin që më ka dhanë baba, baba ka hangër pare për mua» e të tjera e të tjera, thashë se u përmbys toka e sytë nuk më panë, or burra.

PJETRI — Me ju thanë të drejtën, për Dom Zefin më ka ardhë pak keq, ka qenë burr i urtë, or Gjokë.

MARKU — Mos na e ze punën e tij se si qe, shkoi ajo mesele.

PJETRI — Jo, or Mark, nuk ka qenë ashtu.

MARKU — Ka pasë llafe shumë, or Pjetër, e me ta thanë ty një fjalë, ata që s'kanë ba punë nuk m'i ka shumë qejfi.

PJETRI — Mos hyn në gjynah, bre Mark, ai ato punët e fesë ka pasë.

GJOKA — More, a e lajmë punën e tij e të flasim për hallet tona?

MARKU — Mirë e ke, or Gjokë; ai na pastë marrë të këqijat.

PJETRI — Or Mark, ne kaluem këndeje me qëllim që të të takojmë ty.

MARKU — Mirë boll, ja keni ba, po rrimë edhe pak e po shkojmë nga shtëpia.

PJETRI — Mbasi zumë në këtë hije, këtu po bajmë muhabet, mandej ne po shkojmë në punën tonë e ti në shtëpinë tande.

MARKU — Qejfi ma do të vini, or ti.

GJOKA — Qejfin e mirë e paç gjithmonë, or Marka Noka.

PJETRI — Unë e kam fjalën këtu, or Mark.

MARKU — Pade!

PJETRI — Ne kemi ardhë të ndajmë ditën e cucës.

MARKU — (*Mendohet*) Ditën...

PJETRI — Po, or Mark, bile për tash shpejt.

MARKU — Pse të ngutena, or burra.

GJOKA — Kanë dalë prapë ato udhët e hekurta e me të thanë të drejtën, nuk m'i ka qejfi, rini e jeremi si i thonë.

PJETRI — Edhe kohës së sotme nuk i dihet, ti i ke ndigjue vetë cucat e botës.

GJOKA — Mirë thotë Pjetri, jo se nuk kemi besim tek ti e tek cuca e jote, por këta të rinisë janë tue luejtë shumë nëpër katund e po u pri-shin mendjen njerëzve.

MARKU — Nuk di se si me ju thanë, po për kur e ke fjalën ti, or Pjetër?

PJETRI — Unë them sot dy javë Gjokë Mus-taku të çojë krushqit, e ti jepi cucën, or Mark.

(*MARKU mendohet*)

PJETRI — Hë, pse mendon?

MARKU — Paj nuk e di, mecat këtu nuk i kam, mandej sot dy javë kemi festën e çlirimit.

PJETRI — Aq ma mirë, edhe ne e kemi dijtë se asht festa, ne e menduem këte ditë me qëllim që të mos bajmë shumë zhurmë. Edhe me mecat mos folë fare, ata janë të rinj, të mos i ngatërrojmë me këto punë, u thonë ndonjë fjalë a gja, or Mark.

MARKU — (*I pëlqejnë këto që i thotë Pjetër Jaku*) Pak si shpejt më duket.

PJETRI — Nuk asht shpejt jo, nuk asht ne-voja për ndonji gja të madhe, kështu mendoj unë, nja dy a tri fill rraqe sa për atë ditë, të tjerat po i bajmë edhe mbrapa. E si thue ti, or Gjokë?

GJOKA — Njashtu ka mbetë me ba, unë po shitem e po mbytem e po baj ndonji gja për Mar-

kun. Me ju thanë të drejtën, kur hymë në kooperativë i pata mëshefun nja tridhjetë berra të imtë dhe nji ka bash për këtë ditë, do i shita, e do po i shes.

MARKU — Për mue mos ban asgja, or Gjokë, nuk kam nevojë.

GJOKA — (I lëshon nji qese të vogël) Këtu ke nja njizet mijë lekë për ndonji gja të shpejtë.

MARKU — (Don ti kthejë, por s'e len Pjetër Jaku) Nuk marr asgja, boll ato që ke pru deri tash.

PJETRI — Po merri, merri, or Mark, se parja e gjen vendin. Unë e kam edhe nji fjalë, or Mark.

MARKU — Folë, or Pjetër, folë.

PJETRI — Cucën mos e len me shkue nëpër ato mbledhje, mbaje mbrendë se janë tue i ra shumë në qafë.

MARKU — Kush more?

PJETRI — Ata që njef edhe ti, or Mark.

MARKU — Pjetër Jaku, shka po flet kështu?!

PJETRI — Ti mos u nxe, he burrë i malësisë, cucën e ke të urtë, por mos i ki shumë besim atij Nikollit të Marka Prengës dhe atij Lekës së Gjin Lekës.

MARKU — Mos folë kot, or Pjetër, ata nuk kanë shokë në katund.

PJETRI — Rri, or Mark, se nuk i njef.

MARKU — More, unë ata i njof shumë mirë.

PJETRI — Unë them se nuk i njef, se ba me i njoft, nuk i shef me sy.

GJOKA — Allahile, çfarë kanë ba, or Pjetër?

PJETRI — Rri, or Gjokë, nuk asht muhabet me u folë këtu.

GJOKA — U pa kjo punë, tash çfarë s'jena tue ndigjue.

MARKU — Po ti folë, or Pjetër, nga kush ruhesh, nga unë apo nga Gjoka, që asht mëk i imi dhe i yti.

PJETRI — Unë për ju ve dorën në zjarr, por kam turp me e thanë.

GJOKA — Çfarë s'jena tue ndigjue sot.

PJETRI — Pa pikën e turpit e kishin marrë ate Martën e Preng Lleshit, atë Martën që foli e para në kuvend, ate Martën që koriti katundin dhe gjithë malësinë dhe ndau burrin; e kishin pasë futë në ate zyrën e kooperativës e, me nder me thanë, po e puthshin apo çfarë po bajshin nuk e di, kurse ai Leka i Gjin Lekës...

MARKU — (*I pret fjalën*) A je në vete, or Pjetër?

PJETRI — Për kryet e të tre mecave nuk të rej një fjalë, ata nuk lajnë gja pa ba, dhe atë Nikollin na e kanë zgjedhun edhe sekretar të organizatës së partisë.

GJOKA — Sa të poshtën! Ndoshta me të gjitha bajnë kështu.

PJETRI — Me të gjitha, mor, me të gjitha, duhet ba një punë me ta.

MARKU — (*I pabindun*) Po kur i ke pa ti, or Pjetër?

PJETRI — Kur i kam pa? S'ka dhjetë ditë që i ka pa Dom Zefi.

GJOKA — Si more, Dom Zefi i paska pa?!

PJETRI — Po, po, Dom Zefi, ka ardhë tue ba kryq e s'ka hangër darkë atë natë prej merakut.

MARKU — Nuk më besohet të bajnë ashtu Nikoll Marku e Lekë Gjini. Nejse, e lajmë këte punë, se nuk na duhet gja.

GJOKA — Paçin faqen e zezë për vete, se neve s'kanë çfarë na bajnë. Pjetër, a nisena ne?

PJETRI — Po, po shkojmë ne, or Mark. Kështu pra, or Mark, sot dy javë unë vij me krushqit e Gjokë Mustakut dhe cucën e due gati.

MARKU — Mirë, mirë, gati e ke.

PJETRI — (*Ngrihet*) Për hajër ju qoftë!

GJOKA — Hajër paç!

PJETRI — Edhe unë lodhë jam pak.

GJOKA — Të lumshin kambët, do të kemi në kujdes, mos u ban merak.

MARKU — Ti, or Pjetër, rregullohu me Gjokën qysh atje, fjalë nuk due atë ditë në sofër, e ke pak si zakon të keq.

PJETRI — Nuk prishem unë me Gjokën.

GJOKA — Jo ore, në asnji mënyrë, të prishem unë me Pjetrin!

MARKU — A po vini e të shkojmë nga shtëpia, se ka shkue vonë.

PJETRI — Jo, nuk po vijmë, kemi qejf të bisedojmë, por do të na shofin tue hy e tue dalë e do të thonë jo pse erdhën e jo pse shkuen, i kam inat fjalët unë, or Mark, ti më njef mue.

MARKU — Të njof të njof. (*Përshëndeten dhe shkojnë. Marku i përcjell derisa të mos duken. Marku kthehet, mendon, ndez një cigare, Hyn Mara*)

MARA — Po hajde, more plak, se u vonove.

MARKU — Hajde, hajde ti një herë këtu. Ulu se kam një fjalë.

MARA — Folë, ç'do me thanë?

MARKU — Pse nuk më hudhesh, apo se u plakëm.

MARA — Na erdhi vaku.

MARKU — Po xhanëm, po, por sikur na erdhi pak si shpejt.

MARA — Kishim pa le herët, kjo kohë erdhi ma e mirë se e para.

MARKU — Ndigjo këtu, Plakë!

MARA — Folë, o plak!

MARKU — Të kam pasë dashtun.

MARA — Edhe unë të kam pasë dashtun dhe prapë të due.

MARKU — Do të them dishka, por mos më tradhëto.

MARA — Prite zot, si më të tradhëtue.

MARKU — Lizën e dhashë.

MARA — Siii!!!

MARKU — Po plakë, sot dy javë Gjokë Mustaku çon krushqit e ne do t'i japim cucën. Ti e din se shtëpisë së Mustakajve nuk i ndalet cuca, ndoshta sot s'ka çfarë ban, por mecave u lamë nji gjak për tanë jetën.

MARA — Po pse kaq shpejt?

MARKU — T'ja japim, t'ja japim për çdo gja, ti je tue i ndigjue vetë se çfarë janë tue ba të tjerat.

MARA — Po na nuk kemi ba asgja gati, more plak.

MARKU — Nuk prish punë, do para e do mbrapa, nja dy tri fill sa për atë ditë po i bjen Gjoka, e çfarë të mundena po i bajmë edhe vetë.

MARA — Po me mecat a ke folun gja?

MARKU — Jo, ata nuk dinë gja, edhe ti mos u thuej, jo vetëm atyne por asnjëriut, të dalim me nder, oj plakë. Ndigjo këtu, cucën e kemi të re e

mund të na e rrejnë rehat, prandaj mbylle mbrendë e mos len asnjëri të takohet me te.

MARA — E po si të thuesh ti, more plak.

MARKU — Kështu pra. Kujdes për gja. Unë po prij se kam edhe një fjalë nga Prengë Lleshi, por edhe ju mos rrii me Davën e hajdeni. (*Marku shkon, Mara mendon.*)

MARA — Si me ja ba, me Davën duhet me e qa këtë hall, ajo mund të më ndihmojë. (*Thërret*) Oj Davë!

DAVA — (*Nga jashtë*) Urdhëno, nana Mara!

MARA — Mblidhi ato tesha e hajde e të shkojmë nga shtëpia. (*Hyn Dava*)

DAVA — Po tata Marku a prini?

MARA — Po. Ndigjo këtu, o Davë.

DAVA — Folë, o nana Marë.

MARA — Ty të kam re, por të due tamam si Lizën.

DAVA — Edhe unë, nana Marë, të due, tek ti unë kurdoherë kam gjetun ngroftësi dhe dashuni të pastër, ti e din se ai erdhi...

MARA — Erdhi e nuk të takoi ty e as foshnjën, kështu ka qenë zakoni, moj bijë.

DAVA — Nuk e di, por mue më ka lëndue shumë. Ndoshta ai atje ka gjetun ndonji tjetër ma të mirë se unë, por unë e kam dashtun dhe prapë e due.

MARA — Jo, moj bijë, por u banë me shkollë e me punë të mëdhaja; kanë telashet e punës.

DAVA — Nuk asht ashtu, oj nanë, Martini asht me shkollë e me punë ma të madhe, porsa erdhi në shtëpi, erdhi e më takoi mue, pa edhe

cucën e vogël, bile asaj i fali njiqind lekë. Sa m'u ba qejfi, po ai asht i mirë me të gjithë.

MARA — Edhe Frani asht i mirë, por i ka ngja tet, kështu ka qenë edhe plaku.

DAVA — Nuk e di...

MARA — Ndigjo këtu, o Davë.

DAVA — Folë, oj nanë.

MARA — Do të them dishka, por, po bane e fole, gjaku në gju shkon.

DAVA — Pse!

MARA — Kështu pra.

DAVA — Po ç'ka ba vaki, moj nanë?

MARA — Lizën e dha i ati. Sot dy javë Gjokë Mustaku çon krushqit e na do t'i japim cucën.

DAVA — (*Habitet*) Si!

MARA — Shuej po të them e mos folë me të madhe, se u ba nami i zi sot.

DAVA — Edhe ti nanë je në atë mendje?

MARA — Ç'me ba, në ate mendje asht plaku.

DAVA — Pse më tregove?

MARA — Si pse? Të bajmë ndonji gja gati, këmishat, kallëçikat, xhupat, e çfarë të mundena.

DAVA — Unë nuk mund të hesht për këtë gja.

MARA — More kuje, ç'bana, i vrava mecat me dorën teme.

DAVA — Për këte rri pa merak.

MARA — Po Gjokë Mustaku asht burrë i fortë, moj Davë.

DAVA — Të tjerët janë ma të fortë se ai.

MARA — Ç'bana që fola.

DAVA — Bane shumë mirë.

MARA — Po kujt do t'i thuesh ti, moj bijë?

DAVA — Martinit do t'i çoj fjalë.

MARA — Ma mirë thuej të gjithë katundit.

DAVA — Po si thue ti, o nana Marë?

MARA — Po ç'të thotë nana, e mjera unë!

Vetëm se unë po tradhëtoj plakun mbas katërdhjetë vjetësh martese.

DAVA — Çfarë tradhëtie nanë Mara, ti po tradhëton bijën tande, ti po tradhëton gjakun tand, ti po tradhëton ate që të ka thirrë nanë, ate që të ka lanë kushedi sa herë pa gjumë. Mblidhe veten, nanë Mara, mendohu mirë për këte.

MARA — Davë... Davë, do të vriten.

DAVA — Nuk i len partia me u vra, oj nanë.

MARA — Po plakut çfarë do t'i them.

DAVA — Tata Mark tash do të bindet.

MARA — Mirë, moj bijë, mirë. (Del si e topitun)

DAVA — Për ke t'i çoj fjalë Martinit? (Kalon Nikolli, sekretari i organizatës bazë). Me i thanë këtij nuk baj gabim, mandej ne me partinë duhet me i qa të gjitha hallet, se ajo po na mbron me të gjitha forcat. O Nikoll!

NIKOLLI — (Që po ecën tue lexue gazetën) Urdhëno, o Davë.

DAVA — Ndal, ndalu se pata një fjalë me të thanë. (Nikolli afrohet, i jep dorën) Nikoll, a je besnik?

NIKOLLI — Për çeshtjen e partisë e të popullit, deri në vdekje.

DAVA — Edhe unë një çeshtje partie do të them, shoku sekretar.

NIKOLLI — Ç'ka bë vaki, oj Davë?

DAVA — Sot dy javë Gjokë Mustaku çon krushqit me marrë Lizën.

NIKOLLI — (Çuditet) Siii!!!

DAVA — Kështu pra, të lutem shumë na e lajmëro Martinin, dhe ti merr masa si parti.

NIKOLLI — Davë, të lumtë, ke krye me të vërtetë një detyrë të naltë partie, të falenderoj në emën të organizatës bazë të partisë. (I jep dorën).

(Bie perdja)

AKTI I KATËRT

Në shtëpinë e Marka Nokës, kanë ardhë krushqit e Gjokë Mustakut me marrë nusen simbas zakonit të vjetër. Janë pesë krushq, janë burra të kaluem nga mosha, dy nga këta janë armëmbajtës. Krushk asht edhe Pjetër Jaku. Nji nga krushqit këndon kangën e cucës së Kaçinarit, që ka vdekë në majë të kalit, kur po e çojshin nuse në shtëpinë e dhandërrit.

Njeni nga krushqit — (Këndon me çifteli)

Ka ardhë mik u e ka ba be:
— Kam pre lopë e kam pre qe,
kam thirrë krushq, kam thirrë dasmorë
me ba dasmën si asht ma mbarë
unë e due në ditë të caktueme,
asht bijë rodi e s'asht e lëshueme.
Ngushtue asht njaj baba i vetë,
cuca e ligë e asht tue dekë.
— Ti, or mik, shka je tue thanë,
— Cucën duhet me na dhanë,
s'duhet ba asnjifarë fjalet,

gja me zor krushqve s'u ndalet,
E kanë çue cucën prej shtratit,
e kanë gati e i vunë duvakun.
Kanë marrë xhamën gratë e fëmija,
u trondit edhe shtëpia.
Kur janë nisë e kur kanë dalë
me të gjithë nusja asht përfalë,
në mes të udhës kur kanë shkue
jetën nusja e kishte mbarue.
Sihariqin e kanë çue,
Kanë dalë gratë, o tue këndue.
— Sihariq, o qofsh i bardhë!
— Leni kangën e kthejeni në vaj,
nusja dekë na asht tue ardhë, or hej...

PJETRI — Të këndoftë zemra, or ti. (*Ngre
faqoren e rakisë*) Për hajër ju qoftë, or Marka
Noka!

MARKU — Hajër paç, or Pjetër Jaku!

PJETRI — (*Tanë qejf*) Ka pasë burra malë-
sia, or krushku i madh, fjala e dhanë puna e
kryeme.

MARKU — Kështu ka qenë.

KRUSHKU I MADH — Kështu ka qenë e
kështu do të mbetet, or Marka Noka.

MARKU — Kanë mbetë pak asi burrash, or
mik.

PJETRI — Ka, or Marka Noka, ka.

KRUSHKU I MADH — Si ore s'do të ketë,
zakoni zakon, e fjala gjithmonë do të mbetet. Ndi-
gjo këtu, or Marka Noka.

MARKU — Po të ndigjoj, or krushku i madh.

KRUSHKU I MADH — Na kena ba qejf e tash duem me dalë.

MARKU — Unë ju baj rixha që të pini raki e të merrni në këto meze si në shtëpinë tuej.

KRUSHKU I MADH — Ty t'u rritë ndera dhe erzi, se na kena hangër dhe pi boll, apo jo, or Pjetër Jaku.

PJETRI — Ashtu asht, or Marka Noka, e kemi edhe do udhë për të ba, duem që të shkojmë edhe atje me vakt, e me ta thanë të drejtën, kena qejf me pi nja dy faqore të mira ke Gjokë Mustaku.

MARKU — More, kur të doni s'ju pengon njeri. *(Njenit, që rrin për t'u shërbye krushqve)* Or Prengë, na u thuej grave ta bajnë gati cucën.

PRENGA — Po ti, or Pjetër Jaku, je si i shtëpisë e ke të drejtë me u dhanë këtyne miqve të pinë në këte raki e të marrin në këto meze. Marka Noka ka qejf të pini, or ti.

PJETRI — Ne, or Preng, e kena ba qejfin tonë, tani qejfin e kemi me dalë.

KRUSHKU I MADH — Po, or Lum miku, qejfi jonë ka shkue në vend, veç ecë e mos e zgjat.

MARKU — Ecë, or Prengë, ecë! *(Prenga ecën deri ke dera)*

PJETRI — *(Tu çue gotën)* Hajt, tunjatjeta juej. T'u rritet ndera, or Marka Noka!

MARKU — Qofsh me nder!

PJETRI — Po ecë, or Preng, ecë.

PRENGA — Pritni se janë tue na ardhë do shokë.

MARKU — Kush janë ata?!

PJETRI — Dreqi na i solli.

KRUSHKU I MADH — Gati i keni pushkët.
(Dy armëmbajtësat)

TË DY — Po, pse?

KRUSHKU I MADH — Për çfarëdo të papritune.

MARKU — (*Prengës*) Kush janë ata?

PRENGA — Martini u paska pri, qenka edhe Nikolli i Marka Prengës, ai Leka i Gjin Lekës, do cuca e do meca, rini hesapi.

MARKU — (*Pjetrit nën za*) U përmbys kjo punë, or Pjetër Jaku.

PJETRI — Kujdes, Marka Noka, se do të vri-tena sot.

(*Hyjnë Martini, Nikolli, Preng, Marta, Leka e të tjerë*)

MARTINI — Ç'janë këta miq, or babë?

PJETRI — Me ngadalë, o Martin. Ne jena krushqit e Gjokë Mustakut, kena ardhë me marrë motrën tande. Ne kena ardhë simbas zakonit, simbas fjalës së dhanë e ditës së caktueme.

MARTINI — A kështu asht, or babë?

MARKU — Po, more bir.

MARTINI — Uluni, shokë e shoqe. (*Nikolli dhe Martini ulen në dy karrige, disa rrinë në kambë*)

KRUSHKU I MADH — I kujt asht ky mec, or Pjetër Jaku?

PJETRI — Ky asht meci i vogël i Marka Nokës, punon në uzinën e bakrit në Rubik.

KRUSHKU I MADH — Marshalla, e si të quej-në, or mec?

MARTINI — Martin.

KRUSHKU I MADH — E gëzofsh... Paske

alamet meci, or Marka Noka. (*Marku s'përgjigjet*)
Po këta shokë kush janë?

MARTINI — Shoqe dhe shokë të mi, mos u ban merak.

KRUSHKU I MADH — Po marton motrën sot.
MARTINI — Po.

KRUSHKU I MADH — Për hajër ju qoftë, motrën e ke vendue rehat.

MARTINI — Jam shumë i kënaqun për burrin që do të marrë eme motër.

KRUSHKU I MADH — Kështu, hej të lumtë goja!

MARTINI — Ty, or Krushku i madh, due me të ba një pyetje.

KRUSHKU I MADH — Pyet, or mec, pyet.
MARTINI — A thyhet zakoni?

KRUSHKU I MADH — Në asnjë mënyrë.

MARTINI — Kështu mendoj edhe unë.

KRUSHKU I MADH — Të lumtë, dukesh se je i Nokajve.

MARTINI — Mirë, po si t'ja bajmë ne sot?

KRUSHKU I MADH — Pse, ore, si t'ja bajmë?!

MARTINI — Pse nuk paska ardhë Gjokë Mustaku?

KRUSHKU I MADH — Gjokë Mustaku ka punë atje, pret e përcjellë miq e shokë, ban dasmë si motit.

MARTINI — Zakoni thotë që duhet të vijë dhandrri vetë e ta marrë nusen.

KRUSHKU I MADH — Cili zakon?!

MARTINI — Zakoni i ri, zakoni që vendosi populli para disa ditëve, i cili asht ba ligj për ne.

KRUSHKU I MADH — E unë nuk e njof ate zakon.

MARTINI — E njofim ne, or krushku i madh, e njef tanë katundi.

KRUSHKU I MADH — Marka Noka, a u ba gati cuca?

MARTINI — Ma kadalë, mos u ngut, ti the se nuk thyhet zakoni.

KRUSHKU I MADH — Nuk thyhet zakoni i të parëve e jo ky zakon që thue ti, or mec.

MARTINI — Ky asht një zakon i ri, që unë nuk mund ta thyej i pari në malësi, sepse ky zakon mbron burrin dhe gruen.

KRUSHKU I MADH — E ç'thotë ky mec, or Pjetër Jaku?

PJETRI — *(I strukun)* Nuk e di.

MARTA — Thotë se nuk thyhet zakoni i ri, ligji i ri, në malësitë tona po triumfojnë zakonet e reja, ligjet e reja.

KRUSHKU I MADH — *(Tanë inat)* Pusho ti, oj cucë, se nuk pati kush fjalë me ty.

PRENA — Ju keni fjalë me të gjithë ne.

KRUSHKU I MADH — Pse s'flet, or Marka Noka?

NIKOLLI — Edhe Marka Noka do të flasë.

KRUSHKU I MADH — Unë e di se kam ardhë në shtëpinë e Marka Nokës e jo në mbledhje të katundit.

MARTINI — Bash në shtëpinë e tij je, por Marka Noka nuk e nxjerr cucën pa shokë e miq.

KRUSHKU I MADH — Ne duem cucën, mos na vononi, Gjokë Mustaku na pret.

NIKOLLI — Kur ka pritë deri tash, le të presë edhe pak.

PJETRI — (*Me za lutës*) Aman, o Martin, mos na vono.

MARTINI — (*Me fjalë të prera*) Nga ti, or Pjetër Jaku, nuk due asnjë fjalë.

NIKOLLI — Pjetër Jaku, Pjetër Jaku, prapë me këto ti, këte dije mirë se nuk do të ta falim. Ç'ke për të thanë thueje këtu në shesh të burrave e mos folë mbrapa krahëve.

PJETRI — Të lutem, or Nikoll, mos më fut kaq thellë.

LEKA — Thellë ke hy vetë, ti ke shpifë për Martën, për Prenën, për Agën, për Dilën, bile ke shpif edhe për Nikollën. Këto që ke përhapun ti janë parulla kundra partisë e pushtetit.

MARTA — Sa i poshtë!

PRENA — Ta lidhim, shokë.

NIKOLLI — Nuk asht nevoja, populli i njerëz bijtë dhe bijat e tij, e këtij populli Pjetër Jaku do t'i përgjigjet, një për një. (*I revoltuem*) Ti, or Pjetër Jaku, ke shpifë për cucat tona, që u çuen si sokolesha të vërteta kundra kanunit, që u ka pasë mohue të drejtat. Ti ke folë kundra partisë, kundra pushtetit bashkë me Dom Zefin.

MARKU — (*Ngre kokën*) Kush, more, ka folë kundra kësaj partie e këtij pushteti?!

MARTINI — Pjetër Jaku, or babë, Pjetër Jaku.

MARKU — E shka je ka thue kështu, more bir?!

MARTINI — Kështu asht e vërteta, more babë, bile ka dashë me të hedhë edhe ty kundra partisë e pushtetit.

MARKU — Mos folë kaq randë, more bir, mue s'ka njeri të më bajë kundra kësaj partie e këtij pushtetit, se kjo parti asht e jona e ky pushtet asht i yni, për këto ditë jemi vra e pre.

NIKOLLI — (*Me takt*) Ashtu asht, or Marka Noka, por njerëzit si Pjetër Jaku nuk e kuptojnë dhe, ma mirë të themi se nuk duen të marrin vesh.

KRUSHKU I MADH — Unë nuk e di se ç'keni ju me Pjetër Jakun, por unë due cucën.

MARKU — (*I matun*) Ti, o krushku i madh mos m'u kërcëno, frikë s'kam asnjeri, prit një herë.

KRUSHKU I MADH — (*I revoltuem*) Nuk asht hera e parë që u prij krushqve, shtëpia ime gjithmonë ka pri e kudo me nder asht nda, me nder do të dalë edhe sot se kam ditë me ke me ardhë. (*Dy krushqve që kanë armë*) A i keni pushkët në rregull?

TË DË — Top i kemi.

KRUSHKU I MADH — Ma mirë se sot s'keni se ku t'i përdorni.

NJENI NGA ARMËMBAJTËSAT — Si, si! Po unë pushkën e mbaj me vra armiqtë e partisë e të popullit, e jo me martue njerëz me zor. Gjokë Mustaku të ishte marrë vesh ma mirë me Marka Nokën dhe me të bijën.

KRUSHKU I MADH — (*Armëmbajtësit të dytë*) Po ti more!

ARMËMBAJTËSI I DYTË — Si t'ja bajmë?

KRUSHKU I MADH — Të shkojë gjaku deri në gju.

ARMËMBAJTËSI I DYTË — Të vrasim Pjetër Jakun. (*Këtë e thotë si tue qeshë*)

PJETRI — Ç'faj kam ba unë i shkreti?
KRUSHKU I MADH — Turp për ju, turp-
muet të pesë fiset tona.

ARMËMBAJTËSI I PARË — Mirë e kanë
këta shokët, duhet të vinte vetë Gjokë Mustaku
e ta merrte nusen. Të flasë edhe cuca një herë.

MARTINI — (*Entuzjast*) Mirë e ke thanë, or
mik.

ARMËMBAJTËSI I PARË — Paj kështu ka
thanë e gjithë krahina, e besa, e tanë Shqipnia
e partia.

MARTINI — E si thue ti, or babë, të vijë
Liza e t'jua thotë fjalën e vet?

MARKU — (*Mendueshëm*) Eh!

KRUSHKU I MADH — Mos e leni me ardhë
atë cucë këtu, se do të vritena.

MARKU — (*I vendosun*) Le të vijë.

NIKOLLI — Do të vijë dhe do t'i thotë të
gjitha.

MARTINI — Prenë, na e thirrni Lizën këtu.
(*Prena dhe Marta dalin*)

KRUSHKU I MADH — Bidat për malësinë
tonë, të dali nusja faqe krushqve...
(*Hyjnë me radhë Liza e veshun nuse, Marta, Prena,
Dava e të tjerë*)

LIZA — (*Tue i lëshue Pjetër Jakut duvakun*)
Mjaft me këto!

MARTINI — Hajde, motër.

KRUSHKU I MADH — (*Don të ngrithet me
kapë pushkën, të tjerët nuk e lejnë*) Më lëshoni,
bre burra, se na kōriti malësinë kjo cucë.

LIZA — Nuk po koris njeri, por po mbroj
jetën teme, ashtu siç na mëson partia. Po, shokë

dhe shoqe, unë due të jem e lirë siç thotë shoku Enver.

DAVA — Këte e kurdisi Pjetër Jaku, e kanë mundue të shkretën Lizë, për dy javë kisha mall të takohesha me te.

MARTINI — E dimë, e dimë.

LIZA — I falemnderës partisë, që më shpëtoi.

KRUSHKU I MADH — Po kësaj si i thonë, or Pjetër Jaku?

MARTA — Kësaj i thonë të mbushesh me mend ti e kushdo tjetër që vepron kështu si ju, njerëzit nuk shiten ma, iku ai vakt një herë e përgjithmonë. Thuej, oj Lizë, cilin do të marrësh për burrë.

(Liza shikon nga i jati)

MARTINI — Babë, a të flasë Liza?

MARKU — *(Mendueshëm)*. Po, bir, le të flasë.

LIZA — Unë due Lekën e Gjin Lekës...

MARKU — *(Asht i gëzuem, dhe don ta fshehtë gëzimin)* Leka i Gjin Lekës dhandërr i Nokajve?

MARTINI — Po babë.

MARKU — *(Martinit)* Ti, a e pëlqen këte martesë, or bir?

MARTINI — Unë, or babë, jam plotësisht dakord që Liza të martohet... *(Hyn Franë, i cili ka ndigjue fjalët e fundit të Martinit)*

FRANI — Je dakord ti, por s'jam unë.

MARTINI — *(Çuditet)* Fran!

FRANI — S'ka Fran, shumë keq që je dakord.

KRUSHKU I MADH — *(Pjetrit)* I kujt asht ky mec?

PJETRI — I Marka Nokës, i madhi, punon në Rubik.

KRUSHKU I MADH — Edhe ti nuk je dakord me vëllan tand?

FRANI — Në asnji mënyrë.

KRUSHKU I MADH — Të lumtë, ti paske gjak Nokajsh.

MARTINI — Fran! përsëri ti me këto? Nuk të bani efekt kritika e shokëve të tu metalurgë?

FRANI — Pikërisht ajo kritikë më solli këtu.

MARTINI — Atëhere s'e paske kuptue..

FRANI — Kam mbetë që të ma tregojsh ti.

MARTINI — Nuk të pëlqen?

FRANI — Aspak. Po më çudit puna jote.

MARTINI — Edhe çuditësh?

FRANI — Shumë bile, sa shpejt i paske ndryshue fjalët.

MARTINI — Cilat fjalë?

FRANI — Ato që më ke thanë para organizatës profesionale.

MARTINI — Unë me ato fjalë flas edhe sot. Po ti folë, pse erdhe?

FRANI — Edhe pyet? Unë erdha që të shpëtoj motrën teme, që nuk e ndihmova me kohë, po motër, më fal!

MARTINI — Fran, bjeri ma drejt, pse erdhe?

FRANI — Martin... Martin, sa shpejt paske ndryshue, sa shpejt dashke me e thye vendimin e organizatës profesionale të uzinës e vendimin e popullit të katundit tonë.

MARTINI — Fran, unë nuk kam ndryshue, jam ai që kam qenë, bile ma i vendosun.

FRANI — Po ç'janë ato fjalë?

MARTINI — Unë jam dakord që motra e jonë ta marrë burrin vetë.

FRANI — (Çuditet) Si!

MARTENI — Po vëlla, unë jam dakord që motra jonë të martohet me Lekën e Gjini Lekës, për këtë jam unë. Nuk e di mendimin tand.

FRANI — Atëhere më falni!... (*Ulet i topitun*)

NIKOLLI — Fran, mbaju, mbaju!

FRANI — Jo, nuk kam forca.

NIKOLLI — Forca jote kjo ishte, tregoje veten se je metalurg, lufto edhe këtu sikur atje, mposhti vështirësitë siç i mposhte atje.

KRUSHKU I MADH — (*Franit*) Ti, or meci i Marka Nokës, mos i ndigjo këta, ndahu me nder me ne sot.

FRANI — Babë, ç'ke për t'u thanë krushqve?

MARKU — Këtë punë ta zgjidhë Pjetër Jaku, që e ka përzi me politikë.

KRUSHKU I MADH — Marka Noka, Marka Noka, unë due fjalën tande, se mbasandaj e di vetë se çfarë baj.

MARKU — Pse, ore, çfarë do të bajsh ti, frikën don të më shtiesh mue?!

KRUSHKU I MADH — Unë due cucën.

MARKU — Nuk ka cucë për ju. Cuca e mori burrin e vet e u trashëgoftë, ti me gjithë Pjetër Jakun kur të dësh mund të dalësh.

KRUSHKU I MADH — A kështu, or Marka Noka?

MARKU — Kështu e nuk di tjetër.

KRUSHKU I MADH — (*Ngrihet*) Hajdeni, shokë. (*Pjetri çohet, kurse armëmbajtësat nuk lëvizin*) Po ju?

TË DY — Na për dasmë kena ardhë e në dasmë duem me ndejtë.

KRUSHKU I MADH — Turp, turp, faqe të

zezë po i vini vetes. (*Markut*) Mbaje mend, or Marka Noka, je i pari që po më nxjerr pa nuse, një gjak borxh ja ke edhe një këtij krushkut të madh, që e nxore pa nuse tue e ba të parin bidat në malësi.

(*Del bashkë me Pjetër Jakun. Pauzë*)

MARKU — (*Ngrihet shikon rreth e rrotull*)
Pse heshteni?! Bjeri çiftelisë, kemi dasmë sot, le të bajmë një dasmë të madhe, që ta marrë vesh tanë katundi, tanë Mirdita dhe e gjithë Shqipëria, se Nokajt e martuen bijën e tyne me zakonet e reja dhe i përmbysën zakonet e vjetra. (*Bie çiftelia, atmosferë gazmore*)

Fundi dramës

Mirditë 1968.